ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра бізнесу та управління

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-методичної роботи
_____ Ярослав ШТАНЬКО
“ 31 ” серпня 2026 р.

ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність:	D3 Менеджмент
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	«Project менеджмент»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов’язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання:	III

Івано-Франківськ
2026

РОЗРОБНИК:

старший викладач кафедри
бізнесу та управління Ігор ЦЮЦЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри бізнесу та управління,
протокол № 1 від 28.08.2026 року

завідувач кафедри Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП
к.е.н., доц., завідувач кафедри
бізнесу та управління Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31.08.2026 року

e-mail	ihor.tsiutsiak@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра бізнесу та управління
Посилання на сайт	Ігор ЦЮЦЯК
Сторінка курсу в СДО	Облік та оподаткування

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. В сучасних умовах ведення бізнесу зростає роль обліку як функції управління. Ефективне господарювання вимагає від управлінців чіткого розуміння основних економічних і фінансових показників, які формуються в обліковій системі. Водночас, сплата податкових платежів є одним із основних інструментів, спрямованих на мобілізацію доходів бюджетів різних рівнів. Навчальна дисципліна «Облік та оподаткування» спрямована на формування навичок, пов'язаних з відображенням господарських операцій в обліковій системі, їх систематизацією, узагальненням та інтерпретацією для задоволення інформаційних потреб користувачів, що приймають рішення, а також нарахуванням та сплатою податків і зборів до бюджетів відповідного рівня. Тому майбутні фахівці у сфері менеджменту повинні на професійному рівні володіти теоретичними та практичними аспектами ведення бухгалтерського обліку та нарахування податкових платежів.

Навчальна дисципліна «Облік та оподаткування» займає важливе місце у навчальному процесі підготовки бакалаврів з менеджменту, що зумовлене значенням облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-звітної інформації. Навчальна дисципліна «Облік та оподаткування» є невід'ємною частиною циклу дисциплін, включених до групи базових дисциплін професійної підготовки, необхідних фахівцям, зайнятим у сфері менеджменту. Дана дисципліна є базовою дисципліною освітньої програми підготовки студентів за першим (бакалаврським) освітнім рівнем, галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», спеціальності D3 «Менеджмент».

Мета та завдання дисципліни: формування у здобувачів теоретичних знань та практичних навичок з ведення бухгалтерського обліку та оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентуються питання ведення бухгалтерського обліку;
- предмет і метод бухгалтерського обліку, елементи методу бухгалтерського обліку;
- склад господарських засобів та джерел їх утворення;
- рахунки бухгалтерського обліку та План рахунків бухгалтерського обліку;
- зміст функціональних сфер діяльності підприємства;
- порядок обліку активів;
- порядок обліку власного капіталу та зобов'язань;
- порядок обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності;
- економічну сутність податків та зборів;
- основні види загальнодержавних та місцевих податків й зборів;
- порядок нарахування та сплати непрямих податків;
- порядок справляння прямих податків;
- сутність спрощеної системи оподаткування.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- використовувати положення нормативно-правових актів, які регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку;
- групувати господарські засоби та джерела їх утворення й складати бухгалтерський баланс;
- відкривати рахунки бухгалтерського обліку. Підраховувати обороти і виводити залишки за синтетичними та аналітичними рахунками бухгалтерського обліку;
- складати кореспонденцію рахунків на підставі господарських операцій;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;
- виявляти проблеми обґрунтування управлінських рішень;
- застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації;
- обґрунтовувати дієві інструменти мотивування персоналу організації;
- аналізувати ситуації та здійснювати комунікації у різних сферах діяльності організації;
- розраховувати суми податків й обов'язкових платежів, що підлягають сплаті до бюджетів різних рівнів.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Project менеджмент»).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	ПРН 03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства ПРН 04. Демонструвати навички виявлення проблем обґрунтування управлінських рішень ПРН 08. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення,
ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	
СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації	
СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища	
СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації	
СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо	

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту	відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера
СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації	
СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління	
СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення	
СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності	
СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	**2**		
Семестр	**3**		
Кількість кредитів ЄКТС	**3**		
Аудиторні навчальні заняття		**денна форма**	**заочна форма**
	лекції	**22 (в годинах)**	**4 (в годинах)**
	семінари, практичні	**20 (в годинах)**	**4 (в годинах)**
Самостійна робота		**48 (в годинах)**	**82 (в годинах)**
Форма підсумкового контролю	**екзамен**		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	**Постреквізити**
Економічна теорія	**Фінанси суб’єктів господарювання**
Фінансова грамотність	**Аналіз господарської діяльності**
Макро- та мікроекономіка	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку та його роль у системі управління (2 год.)

Господарський облік, його суть і значення. Види господарського обліку. Бухгалтерський облік, його мета та завдання. Види бухгалтерського обліку та їх характеристика. Вимірники, що застосовуються в обліку. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку та його елементи.

Роль бухгалтерського обліку в інформаційній системі менеджменту. Функції бухгалтерського обліку в сучасному менеджменті. Використання облікової інформації для прийняття управлінських рішень.

Питання для самостійного вивчення (2 год.): ***Бухгалтерський облік як інформаційна система підприємства. Значення та завдання бухгалтерського обліку. Принципи та вимоги до ведення бухгалтерського обліку (2, 3, 4, 8, 9, 19, 20, 21).***

Тема 2. Бухгалтерський баланс (2 год.)

Характеристика Балансу (Звіту про фінансовий стан) його зміст і структура. Поняття та структура активу Балансу (Звіту про фінансовий стан). Поняття та структура пасиву Балансу (Звіту про фінансовий стан). Тотожність активу і пасиву бухгалтерського балансу (валюта балансу) та її обґрунтування. Поняття господарських операцій та їх вплив на бухгалтерський баланс.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): ***Значення бухгалтерського балансу в процесі управління підприємством. Поняття та характеристика необоротних та оборотних активів. Поняття та характеристика власного капіталу, довгострокових та поточних зобов'язань (2, 3, 4, 9, 19, 20).***

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис (2 год.)

Поняття рахунків бухгалтерського обліку, їх зміст, призначення та будова. Будова рахунків бухгалтерського обліку: дебет, кредит, обороти і залишки (сальдо). Активні, пасивні та активно-пасивні рахунки бухгалтерського обліку, їх структура. Подвійний запис на рахунках бухгалтерського обліку, його суть та контрольне значення. Синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку, їх взаємозв'язок. Узагальнення даних синтетичного та аналітичного обліку.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): ***Значення та роль рахунків бухгалтерському обліку. Взаємозв'язок між рахунками бухгалтерського обліку та бухгалтерським балансом. Поняття про рахунки першого, другого та третього порядку. Шахова оборотна відомість як спосіб перевірки правильності обліку господарських операцій (2, 3, 4, 9, 19, 20).***

Тема 4. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості (2 год.)

Економічна сутність, поняття грошових коштів та завдання їх обліку. Основні положення ведення касових операцій. Поняття та порядок встановлення ліміту залишку готівки в касі. Документальне оформлення касових операцій. Порядок ведення касової книги. Облік готівкових грошових коштів в касі.

Порядок відкриття, переоформлення та закриття поточних рахунків. Облік грошових коштів на поточних рахунках в банках.

Визначення, визнання та оцінка дебіторської заборгованості. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків з покупцями та замовниками.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): ***Завдання обліку грошових коштів. Організація роботи каси. Порядок та форми здійснення безготівкових розрахунків. Виписки банку, їх перевірка, порядок використання та опрацювання. Документальне оформлення операцій за розрахунками з покупцями та замовниками. Облік іншої поточної дебіторської заборгованості. Документальне оформлення розрахунків з підзвітними особами (5, 11, 12, 13, 19).***

Тема 5. Облік запасів (2 год.)

Економічна сутність запасів та порядок їх визнання. Первісна оцінка запасів при їх надходженні. Документальне оформлення та облік надходження виробничих запасів.

Методи оцінки запасів у разі їх вибуття: метод ідентифікованої собівартості відповідної одиниці виробничих запасів; метод середньозваженої собівартості; метод собівартості перших за часом надходжень виробничих запасів (ФІФО); метод нормативних затрат; метод ціни продажу. Документальне оформлення та облік вибуття виробничих запасів. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): ***Класифікація запасів та основні завдання їх обліку. Облік отримання запасів на безоплатній основі. Облік уцінки запасів. Облік інвентаризації виробничих запасів (5, 11, 12, 13, 19).***

Тема 6. Облік необоротних активів (2 год.)

Економічна сутність основних засобів, їх загальна характеристика. Критерії визнання, класифікація та оцінка основних засобів. Документальне оформлення та облік надходження основних засобів.

Порядок нарахування та облік амортизації основних засобів. Документальне оформлення та облік вибуття основних засобів. Особливості обліку малоцінних необоротних матеріальних активів. Облік нематеріальних активів.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): ***Економічна сутність капітальних інвестицій та основні напрямки їх здійснення. Сутність та***

об'єкти амортизації основних засобів. Облік операцій переоцінки основних засобів. Облік операцій з поліпшення основних засобів (5, 11, 12, 13, 19, 22, 23).

Тема 7. Облік власного капіталу та зобов'язань (2 год.)

Поняття та структура власного капіталу. Порядок формування та облік статутного капіталу товариств з обмеженою відповідальністю. Облік формування та використання коштів додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).

Визначення, визнання та класифікація зобов'язань. Облік розрахунків із постачальниками та підрядниками. Облік короткострокових кредитів банку.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): ***Функції власного капіталу. Облік пайового капіталу. Облік капіталу в дооцінках. Облік вилученого капіталу. Порядок нарахування та виплати дивідендів акціонерам. Облік розрахунків за авансами одержаними. Облік забезпечень наступних витрат і платежів (5, 11, 12, 13, 16, 17, 19).***

Тема 8. Облік розрахунків з оплати праці та загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням (2 год.)

Економічний зміст заробітної плати та її регулювання. Форми оплати праці та види заробітної плати. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці. Облік утримань із заробітної плати. Облік розрахунків за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): ***Значення й завдання обліку праці та її оплати. Порядок виплати заробітної плати. Документальне оформлення розрахунків з оплати праці (5, 11, 12, 13, 19).***

Тема 9. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства (2 год.)

Економічна сутність, порядок визнання та класифікація доходів. Поняття витрат, їх класифікація та порядок визнання. Облік доходів від реалізації готової продукції. Облік адміністративних витрат та витрат на збут. Облік доходів і витрат іншої операційної діяльності. Облік інших доходів та витрат. Облік фінансових результатів діяльності підприємства.

Мета та методи аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». Визначення та інтерпретація точки беззбитковості для обґрунтування управлінських рішень.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): ***Класифікація видів діяльності як основа побудови системи обліку доходів і витрат. Облік доходів від надання послуг. Документальне оформлення операцій, що зумовлюють виникнення адміністративних та збутових витрат. Облік податку на прибуток (5, 11, 12, 13, 14, 19).***

Тема 10. Теоретичні основи оподаткування.

Непряме оподаткування (2 год.)

Поняття та економічна сутність податків та зборів. Функції податків, їх сутність. Елементи системи оподаткування та їх характеристика. Загальнодержавні податки і збори та їх характеристика. Місцеві податки і збори та їх характеристика. Податкова система, її сутність та структура.

Види непрямих податків, їх переваги та недоліки. Платники, об'єкт оподаткування та ставки податку на додану вартість. Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету або відшкодуванню з бюджету. Платники акцизного податку, об'єкт оподаткування та ставки податку. Мито, його види та ставки.

Питання для самостійного вивчення (6 год.): ***Види та характеристика платників податків. Права та обов'язки платників податків. Відповідальність за порушення податкового законодавства. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість. Операції, які звільнені від оподаткування податком на додану вартість. Операції, які не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість. Митна вартість товарів, методи її визначення. Державне мито та порядок його справляння (1, 3, 6, 7, 8, 10, 15, 18, 19).***

Тема 11. Пряме оподаткування. Спрощена система оподаткування (2 год.)

Види прямих податків, їх переваги та недоліки. Платники податку на прибуток, об'єкт оподаткування та ставки податку. Порядок розрахунку фінансового результату до оподаткування та податку на прибуток підприємства.

Платники, об'єкт оподаткування та ставки податку на доходи фізичних осіб. Платники, об'єкти та база оподаткування військовим збором.

Поняття спрощеної системи оподаткування. Платники та ставки єдиного податку. Обмеження в набутті статусу платника єдиного податку. Об'єкт, база оподаткування та ставки для платників єдиного податку четвертої групи.

Питання для самостійного вивчення (8 год.): ***Звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємства. Податкова знижка: суть і механізм застосування. Порядок отримання податкової знижки. Оподаткування інших видів доходів фізичних осіб. Податкові (звітні) періоди для суб'єктів підприємницької діяльності, які обрали спрощену систему оподаткування. Строки сплати єдиного податку. Строки подання розрахунків платниками єдиного податку – юридичними особами (1, 3, 6, 8, 10, 15, 19).***

Зміст практичних занять

Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку та його роль у системі управління (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Господарський облік, мета, функції та вимоги до нього

1.2. Завдання і призначення оперативного та статистичного обліку

1.3. Роль бухгалтерського обліку в управлінні та контролі, його мета і завдання

1.4. Правові основи регулювання та ведення бухгалтерського обліку

1.5. Облікові вимірники, їх характеристика

1.6. Предмет бухгалтерського обліку та його найважливіші об'єкти

1.7. Класифікація господарських засобів

1.8. Класифікація джерел формування господарських засобів

1.9. Метод бухгалтерського обліку і характеристика його основних елементів

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 2. Бухгалтерський баланс (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Поняття бухгалтерського балансу як джерела економічної інформації

1.2. Мета складання бухгалтерського балансу як форми фінансової звітності

1.3. Значення бухгалтерського балансу в забезпеченні інформації, необхідної для управління і контролю

1.4. Вимоги до складання бухгалтерського балансу

1.5. Будова і зміст бухгалтерського балансу: актив і пасив, статті бухгалтерського балансу, їх групування та оцінка

1.6. Загальна характеристика та оцінювання статей активу й пасиву бухгалтерського балансу

1.7. Типи змін у бухгалтерському балансі, що відбуваються під впливом господарських операцій

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Економічна сутність рахунків, їх значення і роль у бухгалтерському обліку

1.2. Поняття про рахунки бухгалтерського обліку, їх будова: дебет, кредит, обороти і залишки (сальдо)

1.3. Активні, пасивні та активно-пасивні рахунки обліку, їх структура і значення

1.4. Відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку та порядок визначення оборотів і кінцевого сальдо

1.5. Подвійний запис як один з основних елементів методу бухгалтерського обліку, його суть і контрольне значення

1.6. Кореспонденція рахунків та бухгалтерські проведення

1.7. Види бухгалтерських проведень (прості і складні)

1.8. Синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку, їх взаємозв'язок

1.9. Узагальнення даних синтетичного та аналітичного обліку

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 4. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Нормативні документи, які регулюють готівковий обіг у національній валюті України

1.2. Економічний зміст та завдання обліку грошових коштів

1.3. Порядок приймання і видачі готівки та оформлення касових документів

1.4. Порядок складання та подання звіту касира

1.5. Облік готівкових грошових коштів

1.6. Порядок відкриття, використання та припинення операцій на рахунках в банку

1.7. Характеристика первинних документів з обліку коштів на рахунках в банку

1.8. Облік наявності та руху грошових коштів на рахунках в банку

1.9. Економічна сутність, визнання та завдання обліку дебіторської заборгованості

1.10. Оцінка та класифікація дебіторської заборгованості

1.11. Документальне оформлення розрахунків з покупцями за реалізовану продукцію

1.12. Облік розрахунків з підзвітними особами

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 5. Облік запасів (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Економічна сутність запасів, їх загальна характеристика

1.2. Критерії визнання запасів як активів підприємства

1.3. Формування первісної вартості виробничих запасів

1.4. Документальне оформлення та облік надходження виробничих запасів

1.5. Методи оцінки вибуття виробничих запасів

1.6. Документальне оформлення та облік відпуску виробничих запасів

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 6. Облік необоротних активів (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Економічна сутність основних засобів, їх загальна характеристика

1.2. Критерії визнання, класифікація та оцінка основних засобів

1.3. Документальне оформлення операцій з надходження та переміщення об'єктів основних засобів

1.4. Облік господарських операцій з надходження об'єктів основних засобів

1.5. Облік зносу (амортизації) основних засобів

1.6. Документальне оформлення операцій з вибуття об'єктів основних засобів

1.7. Облік господарських операцій з вибуття об'єктів основних засобів

1.8. Документальне оформлення та облік малоцінних необоротних матеріальних активів

1.9. Документальне оформлення та облік нематеріальних активів

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 7. Облік власного капіталу та зобов'язань (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Економічний зміст власного капіталу та його функції

1.2. Складові власного капіталу, їх сутність та характеристика

1.3. Джерела формування власного капіталу

1.4. Облік формування зареєстрованого (пайового) капіталу

1.5. Облік додаткового та резервного капіталу

1.6. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків)

1.7. Економічна сутність, критерії визнання та завдання обліку зобов'язань

1.8. Оцінка та класифікація зобов'язань

1.9. Документальне оформлення розрахунків з постачальниками за придбанні матеріальні цінності

1.10. Облік кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги

1.11. Поняття та види кредитів

1.12. Облік короткострокових кредитів банку

1.13. Облік розрахунків з бюджетом за податками і обов'язковими платежами

1.14.Облік розрахунків за іншими поточними зобов'язаннями

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 8. Облік розрахунків з оплати праці та загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Законодавче регулювання розрахунків за виплатами працівникам

1.2. Склад основної та додаткової заробітної плати

1.3. Поняття, форми та системи оплати праці

1.4. Порядок нарахування заробітної плати за різних форм і систем оплати праці

1.5. Види утримань із заробітної плати (обов'язкових та за згодою працівників) та їх облік

1.6. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за виплатами працівникам

1.7. Облік розрахунків за єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхуванням

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 10. Теоретичні основи оподаткування. Непряме оподаткування (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Призначення, роль податків та їх значення у формуванні доходів бюджету

1.2. Характеристика основних функцій податків: фіскальна, регулююча та контрольна

1.3. Характеристика додаткових функцій податків: розподільча та стимулююча

1.4. Загальнодержавні податки і збори та їх характеристика

1.5. Місцеві податки і збори та їх характеристика

1.6. Характеристика елементів системи оподаткування

1.7. Сутність та платники податку на додану вартість

1.8. Перелік операцій, що оподатковуються за основною ставкою податку на додану вартість

1.9. Перелік операцій, що оподатковуються за пільговими ставками податку на додану вартість

1.10.Характеристика операцій, які звільнені або не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість

1.11.Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету

1.12.Платники акцизного податку та об'єкт оподаткування

1.13.Перелік підакцизних товарів. Види ставок по акцизному податку

1.14.Платники, об’єкт оподаткування та ставки мита

1.15.Порядок визначення суми мита та його сплати

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 11. Пряме оподаткування.
Спрощена система оподаткування (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Сутність податку на прибуток. Платники податку на прибуток підприємств з числа резидентів та нерезидентів

1.2. Об’єкт оподаткування податком на прибуток. Ставки податку на прибуток

1.3. Поняття податку на доходи фізичних осіб. Платники податку на доходи фізичних осіб

1.4. Об’єкт оподаткування податку на доходи фізичних осіб у резидента та нерезидента

1.5. Обчислення податку на доходи фізичних осіб при нарахуванні доходів у вигляді заробітної плати

1.6. Значення спрощеної системи оподаткування

1.7. Перехід на спрощену систему оподаткування

1.8. Умови перебування платників на єдиному податку

1.9. Порядок нарахування єдиного податку суб’єктами підприємницької діяльності – юридичними особами

1.10.Порядок нарахування єдиного податку фізичними особами

1.11.Обмеження в набутті статусу платника єдиного податку

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	8	20
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	8	–
Підготовка звітів з практичних робіт	8	–
Підготовка до поточного контролю	6	18
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	18	44

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з «Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Ознайомитись з документом можна за посиланням.

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за покликанням.

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу» здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні та семінарські заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за покликанням.

4) щодо дотримання академічної доброчесності

«Положення про академічну доброчесність» закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за покликанням. Ознайомитись з «Політикою академічної доброчесності» – за покликанням.

5) щодо використання штучного інтелекту

«Положення про академічну доброчесність» визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за покликанням. «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів» містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за покликанням.

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анульовується без права перескладання.
Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за покликанням.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства Демонструвати навички виявлення проблем обґрунтування управлінських рішень Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера	Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда). Наочні методи (ілюстрування, мультимедійні методи). Практичні методи (вправи, практичні роботи). Творчі (дослідження студентів). Метод самостійної роботи. Робота під керівництвом викладача. Інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм).	Екзамен. Поточний контроль. Усний контроль. Письмовий контроль. Тестовий контроль.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Облік та оподаткування» необхідно:

1) мультимедійний проектор для демонстрації лекційних матеріалів, схем бухгалтерських рахунків, первинних і зведених документів;

2) доступ до мережі Інтернет та офіційних нормативно-правових баз (зокрема порталу Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Державної податкової служби України, Державної служби статистики України) для аналізу актуальних положень Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та Податкового кодексу України;

3) хмарні сховища даних для спільної роботи над практичними кейсами та обміну розрахунковими файлами;

4) електронні навчально-методичні матеріали, підручники, План рахунків бухгалтерського обліку, а також бланки первинних та зведених документів обліку.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	**-**	**100**	**60**	**100**

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов’язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання**

знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	**Рівень досягнень, %**	**Шкала ECTS**
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з’явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Андрущенко В.Л., Осмятченко В.О., Ізмайлов Я.О., Тучак Т.В. Податкова система: навч. посіб. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 492 с.

2. Бухгалтерський облік : підручник / О.В. Фоміна, С.Я. Король, А.П. Шаповалова та ін.; за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. 224 с. https://ur.knute.edu.ua/handle/123456789/5436

3. Бухгалтерський облік та оподаткування: підручник / А.І. Крисоватий, В.М. Панасюк, І.В. Мельничук ; за заг. ред. А.І. Крисоватого та В.М. Панасюк. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 637 с. http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/52000

4. Бухгалтерський облік: навч. посіб. /В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с.: https://surl.lu/jfiwfy

5. Гордієнко Н.І. Фінансовий облік : навч. посіб. / Н.І. Гордієнко ; Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О М. Бекетова. – 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с. URI: http://eprints.kname.edu.ua/62308

6. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.

7. Луцька Н., Цюцяк І., Цюцяк А. Оцінювання податку на додану вартість у структурі податкових надходжень. Галицький економічний вісник. Т.: ТНТУ, 2023. Том 85. № 6. С. 113–121.: https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/?art=1241

8. Луцька Н.І., Цюцяк А.Л., Цюцяк І.Л. Вплив цифровізації на обліково-звітний процес, оподаткування та стратегічне управління бізнесом. Moderní aspekty vědy: XLIV. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. str. 454. С. 40-55: https://drive.google.com/file/d/1Dk6By-HBC38Ov3kk3o5TtcnxX3Qw4lFM/view?pli=1

9. Рязанова Н.О. Бухгалтерський облік: навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.: http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9069

10. Томнюк Т.Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

11. Фінансовий облік : підручник; 3-тє вид., доп. та перероб. / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, П.Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 488 с.: URI: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/48101/1/finans_oblik-2023.pdf

12. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. / С.І. Мельник, І.М. Горбан, Н.С. Марушко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.: https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5229

13. Фінансовий облік: навчальний посібник / В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. 616 с. URI: https://dpu.edu.ua/?view=arti

14. Цюцяк А.Л., Цюцяк І.Л. Порядок обліково-звітного відображення доходів і витрат підприємств ресторанного господарства. Trends in scientific

thought in economics and management: collective monograph / Galushkina T., Butrym O., Baranovska V., Afanasieva O., Zaruba D., – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2021. 502 p. p. 11-19.

15. Цюцяк А.Л., Цюцяк І.Л., Цюцяк В.І. Цифровізація податкової системи: сучасний стан, проблеми та перспективи. Галицький економічний вісник. 2023. Том 84. № 4. С. 48-55: https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/42658

16. Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л. Використання прибутку: порядок облікового відображення та оподаткування операцій. Економічний аналіз. 2022. Том 32. № 3. С. 193-198.

17. Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л. Облік статутного капіталу на підприємствах з іноземними інвестиціями. Економічний аналіз. 2022. Том 32. № 1. С. 95-101.

18. Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л., Цюцяк В.І. Податковий кредит за податком на додану вартість: сучасний стан обліку та електронне адміністрування. Економічний аналіз, 2023. Том 33. № 2. С. 230-238: https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/5679/6565657245

Додаткова література

19. Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Мельничук І.В. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. – 565 с. – URI: http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48317

20. Теорії та методи бухгалтерського обліку: підручник / С.Ф. Голов, Я.В. Голубка, В.М. Костюченко, Л.В. Чижевська. Житомир: Видавничий дім «Бук-Друк», 2024. 444 с. http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/8718

21. Цюцяк А., Цюцяк І. Цифрові інновації в обліку та контролі як інструмент підвищення управлінської ефективності. Галицький економічний вісник. 2025. Том 96. № 5. С. 76-84.

22. Луцька Н., Цюцяк І., Цюцяк А. Сутність основних засобів та аналіз ефективності їх використання в умовах цифрової трансформації. Галицький економічний вісник. 2024. Том 91. № 6. С. 71-80. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.06.071

23. Цюцяк І., Цюцяк А. Порядок обліково-звітного відображення основних засобів у контексті цифрової трансформації. DOI: https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/download/6213/6565657516

24. Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л. Обліково-аналітичне забезпечення оцінки якості доходів через функціональну класифікацію в системі управління підприємством. Причорноморські економічні студії. 2026. Випуск 97.С. 98-103

Електронні інформаційні ресурси

Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни «Облік та оподаткування» є:

1) законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали й рекомендації міністерств, відомств;

2) фінансово-економічні бюлетені Державної служби статистики України;

3) матеріали науково-практичних конференцій;

4) підручники та навчальні посібники на електронних носіях;

5) професійні видання України;

6) Інтернет-ресурси, зокрема:

- законодавство України – https://zakon.rada.gov.ua/laws
- офіційний сайт Кабінету Міністрів України – https://www.kmu.gov.ua
- офіційний сайт Міністерства фінансів України – https://mof.gov.ua/uk
- офіційний сайт Державної податкової служби України – https://www.tax.gov.ua
- офіційний сайт Державної служби статистики України – https://www.ukrstat.gov.ua
- Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – http://www.nbuv.gov.ua